

Вступ до літературознавства

Кредити та кількість годин:

денна форма 4 ECTS; 120 годин: 20 лекційних, 28 практичних,
70 самостійна робота; 2 консультації, екзамен

I. Опис навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Вступ до літературознавства» має пропедевтичний характер. Цією дисципліною розпочинається цикл літературознавчих дисциплін, на яких базується освіта студентів-філологів. Дисципліна повинна дати студентам уявлення про основні й допоміжні галузі літературознавства, познайомити з історією формування поетики як наукової дисципліни, показати роль літературознавчої теорії в розвитку літератури, навчити аналізувати художні тексти, показати зв'язок літературознавства з іншими гуманітарними дисциплінами, розкрити зв'язок національної літератури з іншими літературами, навчити виявляти спільне в них, показати еволюцію поглядів на літературу, виникнення і зміну літературознавчих концептів, навчити аналізувати твори різних жанрів, розкрити зв'язок і специфіку теорії, історії літератури та літературної критики.

II. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу полягає в осмисленні літературознавства як системи, як філософії духовної діяльності людини, що втілена в художньому слові, а також тому, щоб забезпечити початкове уявлення про стан розвитку теорії літератури

Завдання курсу:

- сформувати нові стандарти філологічної освіти завдяки ознайомленню з сучасними школами і напрямками літературознавства та критики.
- з'ясувати місця національних літератур в широкому європейському і світовому контексті.
- сприяти усвідомленню пріоритету естетичних критеріїв у літературі як мистецтві слова.
- ознайомити з морфологією художніх прийомів, завдяки яким моделюється у художній творчості неповторний світ.
- систематизувати й вдосконалити інструментарій аналізу та інтерпретації художнього тексту.

Навчальна дисципліна «Вступ до літературознавства» формує такі **загальні** та **фахові компетентності**, передбачені освітньою програмою:

- Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності й досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку філології, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
- Здатність проводити дослідження на належному рівні, дотримуючись принципів академічної доброчесності.
- Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.
- Здатність використовувати в професійній діяльності системні знання про основні періоди розвитку літературного процесу в Україні та світі (від давнини до початку XXI ст.), еволюцію напрямів, течій, жанрів і стилів, чільних представників і художні явища української літератури у взаємозв'язках зі світовою історико-культурною спадщиною.

- Здатність збирати, аналізувати, систематизувати, інтерпретувати й критично осмислювати мовні та літературні факти.
- Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією традиційних і сучасних напрямів лінгвістики та літературознавства для розв'язання професійних завдань.
- Здатність володіти різними методами і прийомами структурування та стилізації тексту задля усної і письмової самопрезентації та саморефлексії, умінням прогнозувати цільову аудиторію та її реакцію на власні різножанрові повідомлення.

III. Результати навчання

В результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

- розуміти та критично осмислювати фундаментальні принципи буття людини, природи, суспільства й інтегрувати набуті знання в професійну діяльність;
- розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів;
- знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію української мови та літератури, і вміти застосовувати ці знання в професійній діяльності;
- знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції української філології, уміти застосовувати їх у професійній діяльності;
- володіти різними методами і прийомами структурування та стилізації тексту задля усної і письмової самопрезентації та саморефлексії, умінням прогнозувати цільову аудиторію та її реакцію на власні різножанрові повідомлення.

IV. Програма навчальної дисципліни (структура дисципліни)

№	Тема дисципліни
1.	Літературознавство як наука. Галузі літературознавства
2.	Література – мистецтво слова. Місце літератури серед інших видів мистецтв. Функція літератури
3.	Художній образ. Дефініція поняття. Ознаки і типи художніх образів. Роль асоціацій у творенні художніх образів
4.	Роди та жанри літератури: генеза та модифікації. Походження літературних родів. . Особливості лірики, епосу та драми. Історична зумовленість появи жанрів та їх система. Жанр як літературна революція. Синтетичні жанри.
5.	Цілісність змісту і форми. Проблематика та ідея літературного твору.
6.	Сюжет і композиція літературного твору. Поняття фабула у сучасному літературознавстві. Безсюжетні твори. Композиційні прийоми.
7.	Мова художнього твору. Тропи та їх різновиди. Метафора як основа художньої образності. Поетичний синтаксис. Евфонічні засоби.
8.	Теорія віршування. Строфіка, римування, поетичний розмір. Усталені поетичні форми. Силабо-тонічна система. Традиції української версифікації.
9.	Особливості структури та оповіді прозового твору. Наратологія та способи оповіді у творі.
10.	Художні методи та стилі. Літературний процес. Літературні школи, напрями, групи

